

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 53P/77/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1725200841
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Sokolík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2025:1725200841.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok sudcom JUDr. Tomášom Sokolíkom, vo veci návrhu o zmenu priezviska maloletej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D., zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí Pezinok, Moyzesova 2, 902 01 Pezinok, dieťa matky: D. E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D., a otca: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., takto

rozhodol:

I. Súd udeľuje matke D. E. F., narodená XX.XX.XXXX za otca D. B., narodený XX.XX.XXXX súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej A. B., narodená XX.XX.XXXX, na príslušnom správnom orgáne z priezviska „B.“ na priezvisko „F.“.

II. Súd nepriznáva štátu nárok na náhradu trov konania.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.03.2025, sa navrhovateľka domáhala zmeny priezviska maloletej z B. na F.. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec sa o maloletú dlhodobo nezaujíma, od jeho odchodu do Nemecka dňa 13.12.2019 maloletú nevidel a nekontaktuje sa s maloletou, pričom neprejavuje o maloletú žiadny záujem a neplatí žiadne výživné. Navrhovateľke nie je známe miesto pobytu odporcu.

2. Kolízny opatrovník sa vyjadril, že zmena priezviska maloletej je v záujme maloletého dieťaťa. Odporca sa k návrhu nevyjadril a súdneho pojednávania sa nezúčastnil.

3. Dňa 07.11.2025 sa na súde uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sa zúčastnila navrhovateľka, kolízna opatrovníčka a prekladateľka. Pojednávania sa nezúčastnil otec maloletej. Súd preto v zmysle § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) rozhodol o tom, že pojednávanie sa bude konať v neprítomnosti otca. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, s rodným listom maloletej, vyjadreniami navrhovateľky a kolízneho opatrovníka a všetkými priloženými listinnými dokumentami. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

4. Maloletá sa narodila z manželstva. Rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 5P/67/2020 – 51 zo dňa 18.11.2020 súd manželstvo rozviedol a zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky. Odporca ešte pred rozvodom manželstva opustil Slovenskú republiku a aktuálne sa nachádza na neznámom mieste. Súd sa všetkými dostupnými prostriedkami pokúšal doručiť návrh otcovi a zistiť jeho adresu pobytu, či už na Slovensku alebo v Nemecku, pričom ani súd v Nemecku nezistil žiadnu adresu, na ktorej by

sa odporca zdržoval. Odporca nejaví žiadny záujem o maloletú, nekontaktuje ju a žiadnym spôsobom neprispieva na jej výživu. Voči odporcovi je vedené trestné konanie na Okresnom súde Pezinok

5. Podľa čl. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť uznáva, že pre všestranný a harmonický vývin dieťaťa je najvhodnejšie stabilné prostredie rodiny tvorenej otcom a matkou dieťaťa. Spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä hmotnou podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností.

6. Podľa čl. 4 ZoR, všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a povinnosť zabezpečiť rodine pokojné a bezpečné prostredie. Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom.

7. Podľa čl. 5 ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 28 ods. 1 ZoR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa; b) zastupovanie maloletého dieťaťa; c) správa majetku maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 28 ods. 2 ZoR rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 35 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Podľa § 11 ods. 3 písm. a) zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

12. „Určiť meno a priezvisko dieťaťa patrí k právam a povinnostiam rodičov, pričom pri určení priezviska dieťaťa treba zachovávať zásady, podľa ktorých určiť priezvisko dieťaťa je právom obidvoch rodičov. Maloleté dieťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska maloletého môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom. Na povolenie zmeny priezviska nie je právny nárok; súd dá súhlas na podanie žiadosti jedným z rodičov proti vôli druhého rodiča len vtedy, ak sú na to závažné dôvody. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. Súd rozhodne iba o takých nezhodách rodičov, ktoré sú podstatnými v súvislosti s výkonom ich rodičovských práv a povinností. Za podstatné pritom možno považovať aj ďalšie ako v ustanovení § 35 zákona o rodine vymenované prípady, napríklad určenie bydliska maloletého dieťaťa alebo podanie návrhu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Ak sa rodičia dieťaťa nedohodnú

na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takomto prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska na návrh niektorého z rodičov, môže iba udeliť súhlas rodičovi na podanie žiadosti o zmenu priezviska.“ (Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoP/55/2015 zo dňa 20.10.2015)

13. Podľa § 31 CMP, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

14. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Pri nahradení súhlasu rodiča so zmenou priezviska maloletého dieťaťa je nutné skúmať, či na takéto rozhodnutie existujú dôležité dôvody a taktiež treba zohľadňovať vôľu maloletého dieťaťa. Súd musí mať za preukázané, že pre takéto udelenie súhlasu existujú dôležité dôvody, napríklad, že rodič, ktorého priezvisko dieťa nosí neplní svoje povinnosti k dieťaťu, nejaví o neho záujem, či dieťa stratilo k nemu citový vzťah. Súd musí zvážiť aj to, aké sú vzájomné citové väzby k osobe, ktorej priezvisko má dieťa nosiť, či vykazujú známky stability a pod. Dieťa, ktorého rozumová vyspelosť to dovoľuje musí byť v konaní vypočuté a súd musí prihliadnuť na jeho názor.

16. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že v danom prípade je návrh matky na udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletej opodstatnený a teda sú dané dôležité dôvody na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Súd mal za preukázané, že otec maloletej, ktorého priezvisko maloletá v súčasnosti má, je nekontaktný, o maloletú sa dlhodobo nezaujíma, ani si neplní vyživovaciu povinnosť, a maloletá k nemu stratila prirodzený vzťah. Otec maloletej celkom zjavne rezignoval na akúkoľvek snahu plniť si svoje rodičovské povinnosti. Naopak, vzájomné citové väzby maloletej k ich matke, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a ktorá im poskytuje adekvátnu starostlivosť, sú stabilné a pevné. Súd mal teda za to, že zmena priezviska je jednoznačne v záujme maloletej, a preto rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

17. Súd o nároku na trovy konania rozhodol v súlade s citovaným § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali rozhodnúť inak. Vzhľadom k tomu, že štátu vznikli trovy konania spojené s prekladom listín a s tlmočením pojednávania, súd nepriznáva nárok na náhradu trov štátu, keďže úkony smerovali k zabezpečeniu práva odporcu na konanie v materinskom jazyku alebo jazyku, ktorému rozumie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok. (§ 356 CSP a § 362 ods. 1 CSP)

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. (§127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§127 ods. 2 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)